

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou v právní věci žalobkyně **O.D.**, bytem, zast. JUDr. Janem Juračkou, advokátem se sídlem Tovární 7, 669 02 Znojmo, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přeplatek na dávce důchodového pojištění, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1.12.2011, č. j.,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 1.12.2011, č.j. žalovaná zamítla námitky a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č.j. ze dne 29.9.2011. Potvrzeným rozhodnutím ČSSZ uložila účastníci řízení podle § 118a odst. 1 zák. č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, povinnost vrátit ČSSZ vyplacené částky na starobním důchodu v celkové výši 144.066,-Kč do 15-ti dnů od právní moci rozhodnutí. V námitkách účastnice řízení uvedla, že při přiznání vdovského důchodu jí bylo Krajskou vojenskou správou Brno sděleno, že tuto skutečnost nahlašují Úřadu důchodového zabezpečení pro případ, kdyby si od tohoto úřadu žádala přiznat důchod. Domnívá se tedy, že její oznamovací povinnost byla splněna, žádala prominutí vyčísleného přeplatku a zrušení vydaného rozhodnutí. ČSSZ zjistila, že Krajská vojenská správa podle zák. č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, přiznala účastnici řízení od 22.2.1985 vdovský důchod po zemřelém manželovi. O starobní důchod si zažádala dne 30.12.2005 a v žádosti je uvedeno, že účastnice řízení nepobírá jiný důchod. Vojenský úřad sociálního zabezpečení Ministerstva obrany ČR na základě kontroly výplaty dávek důchodového pojištění zjistil, že ČSSZ účastnici řízení vyplácí od 1.1.2006 starobní důchod, proto rozhodnutím ze dne 21.7.2011 zastavil od 1.8.2011 výplatu vdovského důchodu podle § 9 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů a podle § 115 téhož zákona výplatu vdovského důchodu předal ČSSZ.

Žalovaná přiznala od 1.1.2006 účastnici řízení starobní důchod podle § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, z čehož plyne, že k vyplácení vdovského důchodu po zemřelém manželovi je v souladu s § 115 zákona č. 582/1991 Sb., příslušná. Ve smyslu ust. § 59 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění žalovaná rozhodnutím ze dne 23.8.2011 provedla od 1.8.2011 úpravu výplaty starobního důchodu a vdovského důchodu v souběhu tak, že se vyplácí vyšší vdovský důchod v plné výši a z nižšího starobního důchodu se vyplácí jedna polovina. Ve smyslu ust. § 118a zák. č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů se žalovaná domáhá vrácení přeplatku na starobním důchodu a na základě ust. § 118a odst. 3 téhož zákona za období od 3.10.2006 do 31.7.2011 ve výši 144.066,-Kč. Konstatování účastnice řízení, že při přiznání vdovského důchodu jí bylo sděleno, že tato skutečnost bude nahlášena Úřadu důchodového zabezpečení, a že tedy splnila svou oznamovací povinnost, žalovaná neakceptuje s odkazem na rozhodnutí NSS ze dne 26.5.2010, č.j. 3 Ads 35/2010-54, v němž NSS vyložil ustanovení § 118a odst. 1 shora citovaného zákona jako alternativní skutkové podmínky, z nichž alespoň jedna musí být splněna pro vznik odpovědnosti za přeplatek na důchodu. Nejvyšší správní soud vyvodil, že pro naplnění prvku zavinění postačí pouze zavinění v nedbalostní nikoliv úmyslné formě. Zákon ale neobsahuje žádné ustanovení umožňující vyvinění příjemce důchodu z povinnosti vrátit vzniklý přeplatek. Skutková podstata odpovědnostního stavu trvá, protože účastnice řízení musela z okolností předpokládat, že byl důchod vyplácen neprávem, že se jedná o starobní důchod vyplácený neprávem v plné výši, minimálně měla nebo mohla vědět. Svou oznamovací povinnost nesplnila, neboť jak vyplývá ze žádosti o starobní důchod sepsané na OSSZ Znojmo, účastnice řízení o pobírání vdovského důchodu od ministerstva obrany neinformovala. Zavinila tak vznik přeplatku na vypláceném starobním důchodu, který měl být s ohledem na souběh s vyšším vdovským důchodem vyplácen ve výši poloviny procentní výměry.

Žalobkyně v žalobě po citaci rozhodnutí Ministerstva obrany ČR, Vojenského úřadu sociálního zabezpečení ze dne 21.7.2011 sp. zn. 60902/2011-VD, r.č. 426 123/437 o zastavení výplaty vdovského důchodu od 1.8.2011 ve výši 8.949,-Kč měsíčně a jejího předání ČSSZ, která přiznala a vyplácí žalobkyni od 1.1.2006 starobní důchod a odůvodnění tohoto rozhodnutí, rozhodnutí ČSSZ ze dne 29.9.2011, č.j. 426 123/437 o uložení povinnosti vrátit ČSSZ přeplatek na starobním důchodu v částce 144.066,-Kč namítá, že již z rozhodnutí MO ČR ze dne 21.7.2011 vyplývá vzájemná informovanost orgánů sociálního zabezpečení. Z žádosti o starobní důchod podané 13.1.2006 žalobkyně zjistila, že pracovnice, která žádost sepisovala se nedotázala žalobkyně, zda pobírá jiný důchod, neboť v ní není uvedena odpověď. Po dobu pobírání důchodů se domnívala, že pobírá důchody oprávněně, neboť se neorientuje v právních předpisech upravujících sociální zabezpečení a dále opětovně namítala, že při přiznání vdovského důchodu jí bylo sděleno, že tuto skutečnost orgán přiznávající vdovský důchod oznámí úřadu důchodového zabezpečení. Vrácení požadované částky 144.046,-Kč je pro žalobkyni likvidační. Při aplikaci ust. § 118a žalovaná pochybila, neboť nejsou naplněny podmínky pro vrácení nesprávně vyplácené částky uvedené v § 118a odst. 1 zák. č. 582/1991 Sb., neboť orgánu sociálního zabezpečení bylo známo, že žalobkyně pobírá vdovský důchod a starobní důchod. Rozhodující skutečnosti byly hlášeny Krajskou vojenskou správou Brno ÚDZ Praha. Žalobkyně nezná právní úpravu týkající se souběhu nároku na starobní a vdovský důchod. Byla to žalovaná, která se dopustila pochybení, když dovolila, že žalobkyni vznikla povinnost vrátit přeplatek na důchodu. Navrhla soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření konstatuje, že starobní důchod přiznaný žalobkyni od 1.1.2006 byl v plné výši vyplácen až do doby, kdy MO ČR předalo žalované k výplatě jím přiznaný vdovský důchod, k čemuž je žalovaná v důsledku výplaty starobního důchodu příslušná. Vdovský důchod byl přiznán od 22.2.1985, v žádosti o starobní důchod ani po rozhodnutí o přiznání starobního důchodu od 1.1.2006 žalobkyně neoznámila žalované existenci nároku na důchod a výplatu vdovského důchodu. Není pravdivé tvrzení, že orgánům sociálního zabezpečení bylo navzájem známe, že žalobkyně pobírá důchod. Žalobkyně žádnému z příslušných orgánů nenahlásila pobírání důchodu a způsobila tak vyplácení starobního důchodu ve vyšší výši, než náležel. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby.

Podle ust. § 118a odst. 1 zák. č. 582/1991 Sb., jestliže důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod nebo jeho část byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení popř. náhradu nesprávně vyplacené částky.

Výši přeplatku žalobkyně nenamítala.

Obrana žalobkyně spočívající v tom, že v době přiznání vdovského důchodu měl Vojenský úřad sociálního zabezpečení sdělit ČSSZ, že žalobkyně pobírá vdovský důchod, že se neorientuje v právních předpisech o sociálním zabezpečení, zejména v situaci vyplácení dávek dvěma orgány sociálního zabezpečení, a proto se domnívala, že pobírá důchody oprávněně, je nedůvodná. Žalobkyně svou ohlašovací povinnost řádně nesplnila při sepsání žádosti o starobní důchod dne 30.12.2005, ale ani poté, co jí bylo doručeno o přiznání starobního důchodu. V žádosti sice uvedla, že je vdova, ale to, zda pobírá nějaký důchod prostřednictvím žádosti žalované nesdělila, neboť uvedená rubrika zůstala nevyplněna – prázdná. Žádost o důchod žalobkyně podepsala.

Ze shora uvedeného jednoznačně vyplývá, že žalobkyně nesplnila svou ohlašovací povinnost, že v době podání žádosti, ale ani zejména po doručení rozhodnutí o přiznání starobního důchodu neoznámila žalované, že je poživatelkou vdovského důchodu. Došlo tedy k naplnění alespoň jedné z podmínek citovaného ustanovení shora pro vznik odpovědnosti žalobkyně za přeplatek na důchodu. Podle Nejvyššího správního soudu ve shora uvedeném rozsudku postačuje pouze zavinění v nedbalostní, nikoliv úmyslné formě. Proto má plátce důchodu nárok na vrácení přeplatku na dávce starobního důchodu. Rozhodnutí žalované o povinnosti vrátit přeplatek na dávce starobního důchodu za období od 3.10.2006 do 31.7.2011 ve výši 144.066,-Kč je v souladu se zákonem.

Soud proto ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu jako nedůvodnou zamítá.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 2 s.ř.s., neboť žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona.

pokračování

34 Ad 2/2012

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. července 2012

JUDr. Milada Haplová, v.r.
samosoudkyně